

LAUSUNTO hallituksen esityksestä Eduskunnalle laiksi eräiden kaivoslain pykälien muuttamiseksi

Viite: Lausuntopyyntö TEM/6/08.08.01/2016

Lapin Kullankaivajain Liitto ry (LKL ry) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto työ- ja elinkeinoministeriön yllä mainitusta asiasta.

LKL ry on tyytyväinen, että TEM on kiinnittänyt huomiota uuden kaivoslain kullanhuuhdonnalle aiheuttamiin ongelmiin. Ehdotetut muutokset pääosin vastaavat LKL ry:n näkemyksiä. Haluamme kuitenkin muistuttaa, että kaivoslakiin jää edelleen kullanhuuhdonnan näkökulmasta useita muitakin epäkohtia, joihin toivomme puututtavan meneillään olevassa kaivoslain toimivuuden laajemmassa tarkastelussa.

LKL ry esittää ehdotuksen yksityiskohdista seuraavaa:

Pidämme oikeana esityksen tavoitetta "...mahdollistaa tehokas kullanhuuhdonta sekä kullanhuuhdontakohteen täysimääräinen hyödynnettävyys sekä lisätä edellytyksiä luonnonvarojen kestävämpään hyödyntämiseen. Tavoitteena on luoda kullanhuuhdonnalle tarvittavat ja asianmukaiset edellytykset toiminnan jatkumiselle pitkällä aikavälillä. Tavoitteena on lisätä kullanhuuhdonnan ennakoitavuutta ja turvata kullanhuuhdontakulttuurin säilyttäminen."

LKL ry on tyytyväinen, että myös konkreettisten esitysten perusteluissa on hyvin ymmärretty koneellisen ja lapiokaivun luonne sekä sen toimintaympäristön vaatimat edellytykset.

23 §

Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että nykyistä kullanhuuhdonta-alueen enimmäispinta-alaa nostetaan viidestä hehtaarista seitsemään hehtaariin.

Ehdotuksen perustelut enimmäispinta-alan laajentamistarpeesta ovat aivan oikeat, mutta **LKL ry katsoo, että juuri niillä perusteilla kullanhuuhdonta-alueen koko tulisi nostaa kymmeneen hehtaariin, mutta kannattaa ehdotettua seitsemää hehtaaria, jos kymmenen hehtaaria ei ole mahdollinen.**

Lisäperusteluina toteamme, että nykyisen lain voimassa ollessa useat kullankaivajat ovat jo ehtineet pienentää kullanhuuhdonta-alueen viideksi hehtaariksi hakiessaan jatkolupaa tai uutta lupaa. Useat ovat joutuneet hankkimaan useita vierekkäisiä kullanhuuhdonta-alueita, jotta kaivualue olisi toiminnan kannalta tarpeelliseksi laaja. Tarpeettoman lupakäsittelyn välttämiseksi olisi kaikkien osapuolien kannalta tarkoituksenmukaista, että lupa-alue voisi olla vähintään 10 hehtaaria. Tällöin myös nykyisen lain mukaisia viiden hehtaarin alueita voitaisiin yhdistää tarkoituksenmukaisesti 10 hehtaarin kullanhuuhdonta-alueiksi.

Mainittu ongelma koskee erityisesti konekaivajia, jotka joutuvat varaamaan maa-alaa myös mm. kiertovesialtaisiin ja pintaimeytyskenttiin, jolloin nykyinen viisi hehtaaria on ehdottomasti liian pieni.

Kaivosviranomaisella olisi muutoksenkin jälkeen edelleenkin harkintavalta myöntää maksimäärää pienempi pinta-ala, jos tämä katsoo, että haettu alue on liian suuri suunniteltuun toimintaan. Sitä paitsi ei kullankaivaja hae tarpeettoman suurta aluetta, koska se aiheuttaisi tarpeettomia lisäkustannuksia.

§ 65

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että kullanhuuhdontaluvan voimassaolon jatkamista voisi jatkaa enintään kymmenen vuotta kerrallaan nykyisen kolmen vuoden sijasta. **LKL ry kannattaa tehtyä muutosehdotusta.**

Nykyinen kolme vuotta on ehdottomasti liian lyhyt. Se aiheuttaa tarpeetonta lupakäsittelyä. Ongelmallisuutta on lisännyt yllättävän suuri valitusvirta kestävämmän perustein. Jos nykyinen valituskäytäntö jatkuu, kullankaivaja, kaivosviranomaisen ja hallintotuomioistuimet joutuisivat kolmen vuoden välein käymään läpi valituskierron.

Hakijalla on edelleenkin mahdollisuus halutessaan hakea myös lyhyempää voimassaoloaikaa. Kuvanhaltijalla ja kaivosviranomaisella on myös mahdollisuus tarvittaessa keskeyttää luvan voimassaolo.

Ensimmäinen neljän vuoden lupakausi on harvoin riittävä esiintymän hyödyntämiseen. On huomattava, että neljä vuotta ei kullanhuuhdonnassa tarkoita 48 kuukautta, vaan maksimissaan 16 kuukautta, koska kesä kaivukausi on korkeintaan neljä kuukautta, useasti luonnonolosuhteista johtuen lyhyempi. Vastaavasti, aiempi kolmen vuoden jatkokausi käytännössä on tarkoittanut vain 9-12 työkuukautta.

169 §

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös kullanhuuhdontalupaa koskeva päätös olisi täytäntöönpantavissa muutoksenhausta huolimatta.

LKL ry kannattaa muutosehdotusta.

Perusteluissa todetaan varsin hyvin yllättävän suuren valitusmäärän aiheuttamat ongelmat eikä LKL ry:llä ei ole niihin oleellista lisättävää.

Kuitenkin LKL ry korostaa, että esitetty muutos useimmiten koskee tapauksia, joissa uudessa hakemuksessa halutaan tehdä aiempaan lupaan nähden pieniä alueellisia muutoksia; joko halutaan lisäalue esimerkiksi uusia kiertovesialtaita tai pintaimeytyskenttiä varten; taikka jättää pois tarpeeton alue, ja pääasiallinen kaivutoiminta saattaa jatkua entisellä alueella, vrt. edellä 23 §:n muutos. Pienempikin pinta-alan muutos entiseen kullanhuuhdonta-alueeseen katsotaan uudeksi kullanhuuhdonta-alueeksi.

LKL ry kiittää vielä lakimuutosesityksen laatijoita perusteellisesta paneutumisesta kullankaivua koskeviin muutostarpeisiin sekä niiden perusteella tehtyihin muutosesitysten perusteluihin.

Toivomuksemme on, että esitetyt lakimuutokset saataisiin voimaan mahdollisimman pian.

LAPIN KULLANKAIVAJAIN LIITTO RY

Hannu Viranto
puheenjohtaja